

පිළිතුරු

18.1 අභ්‍යාසය

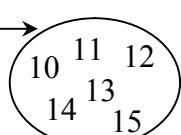
1. 10 සිට 15 තෙක් දහ පූර්ණ සංඛ්‍යා කුලකය,

- (i) වවනයෙන් විස්තර කිරීමක් ලෙස
- (ii) අවයව ලැයිස්තුගත කිරීමක් ලෙස
- (iii) වෙන් රුප සටහන් ඇසුරෙන්
- (iv) කුලක ජනන ස්වරුපයෙන් ලියා දක්වන්න.

(i) $A = \{10 \text{ සිට } 15 \text{ තෙක් පූර්ණ සංඛ්‍යා}\}$

(ii) $A = \{10, 11, 12, 13, 14, 15\}$

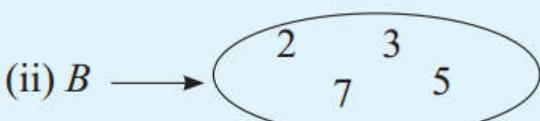
(iii) $A \longrightarrow$

(iv) $A = \{x : x \text{ යනු පූර්ණ සංඛ්‍යාවකි. } 10 \leq x \leq 15\}$

2. පහත දැක්වෙන එක් එක් කුලකය වවනයෙන් විස්තර කිරීමක් ලෙස ලියන්න.

(i) $A = \{3, 6, 9, 12\}$

(iii) $C = \{x : x \text{ පූර්ණ වර්ගයකි. } 10 < x < 100\}$

(i) $A = \{3 \text{ සිට } 12 \text{ තෙක් 3හි ගුණාකාර}\}$

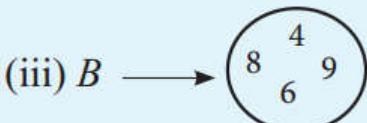
(ii) $B = \{0 \text{ හෝ } 10 \text{ හෝ අතර ප්‍රථමක සංඛ්‍යා}\}$

(iii) $C = \{10 \text{ හෝ } 100 \text{ හෝ අතර පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යා}\}$

3. පහත දැක්වෙන එක් එක් කුලකය, අවයව ලැයිස්තුගත කිරීමක් ලෙස දක්වන්න.

(i) $X = \{\text{ANURADHAPURAYA} \text{ යන වචනයේ අකුරැ}\}$

(ii) $A = \{x : x \text{ ප්‍රථමක සංඛ්‍යාවකි. } 10 < x < 20\}$

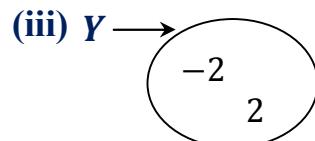
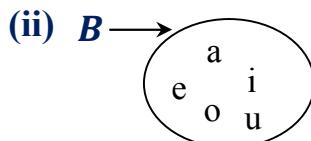
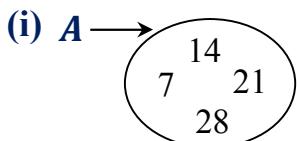
(i) $X = \{A, N, U, R, D, H, P, Y\}$

(ii) $A = \{11, 13, 17, 19\}$

(iii) $X = \{4, 6, 8, 9\}$

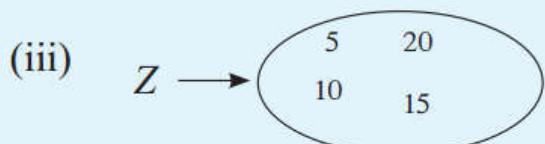
4. පහත එක් එක් කුලකය වෙන්රුප සටහනක් භාවිතයෙන් දක්වන්න.

- (i) $A = \{7, 14, 21, 28\}$
- (ii) $B = \{\text{ඉංග්‍රීසි හෝඩියේ ස්වර අක්ෂර}\}$
- (iii) $Y = \{x \in \mathbb{Z} : x^2 = 4\}$

5. පහත එක් එක් කුලකය, කුලක ජනන ස්වරුපයෙන් ලියන්න.

- (i) $X = \{1 \text{න් } 10 \text{න් අතර ඇති මත්තේ සංඛ්‍යා}\}$
- (ii) $Y = \{0, 1, 2, 3\}$

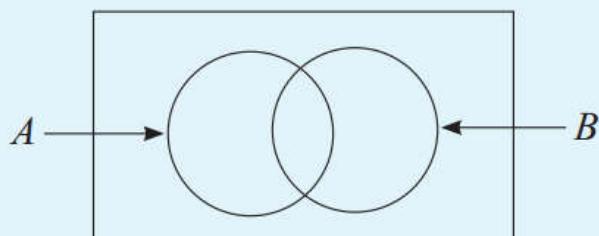

- (i) $A = \{x : x \text{ යනු ඔත්තේ සංඛ්‍යාවකි. } 1 < x < 10\}$
- (ii) $Y = \{x : x \in \mathbb{Z}, 0 \leq x \leq 3\}$
- (iii) $Z = \{x : x \text{ යනු } 5 \text{හි ගණකාරයකි. } 5 \leq x \leq 20\}$

18.2 අභ්‍යාසය

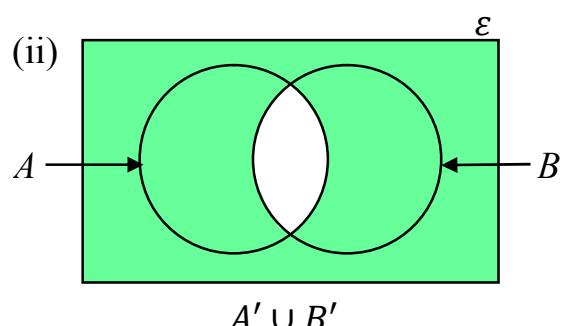
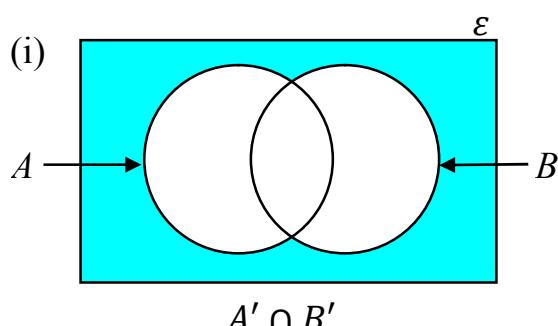
1. පහත දී ඇති එක් එක් කුලකයට අදාළ පෙදෙස අදුරු කර දක්වන්න.

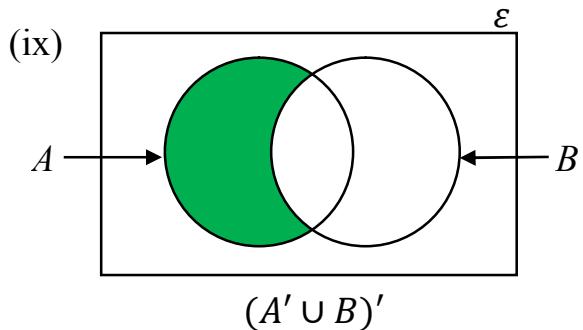
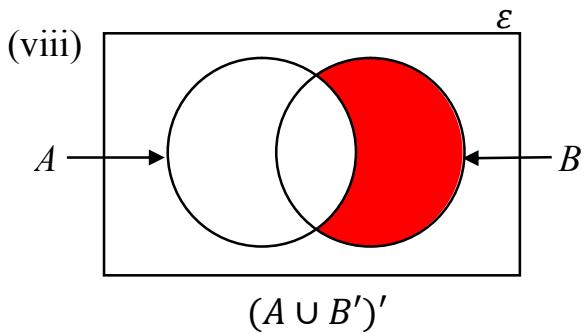
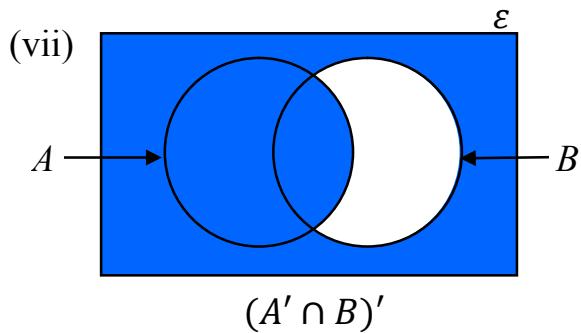
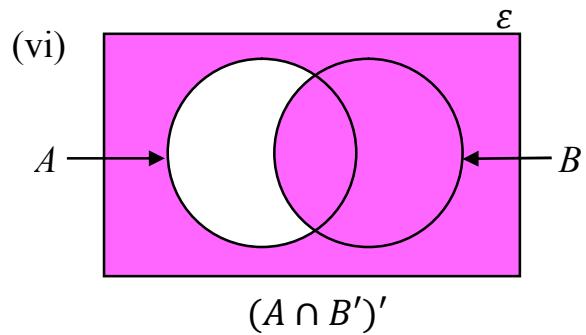
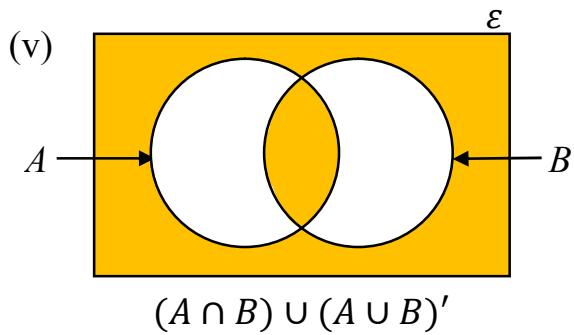
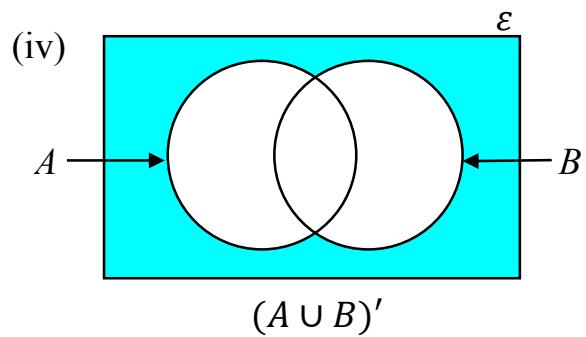
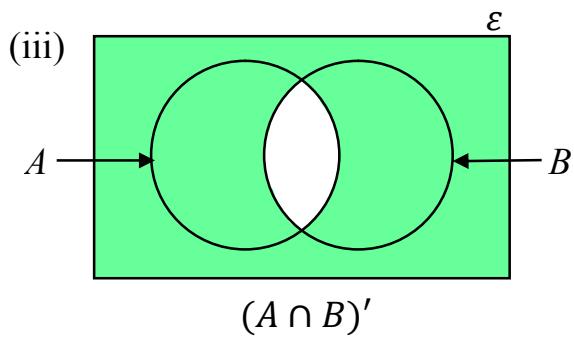
a.

- (i) $A' \cap B'$
- (ii) $A' \cup B'$
- (iii) $(A \cap B)'$
- (iv) $(A \cup B)'$
- (v) $(A \cap B) \cup (A \cup B)'$
- (vi) $(A \cap B')'$
- (vii) $(A' \cap B)'$
- (viii) $(A \cup B')'$
- (ix) $(A' \cup B)'$

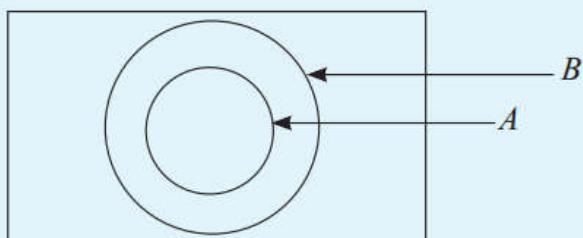
b. ඉහත ඔබ අදුරු කළ පුදේග පරික්ෂා කිරීමෙන් සමාන කුලක යුගල සියල්ල දක්වන්න.

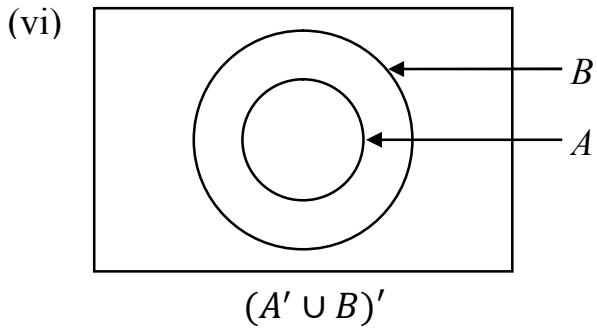
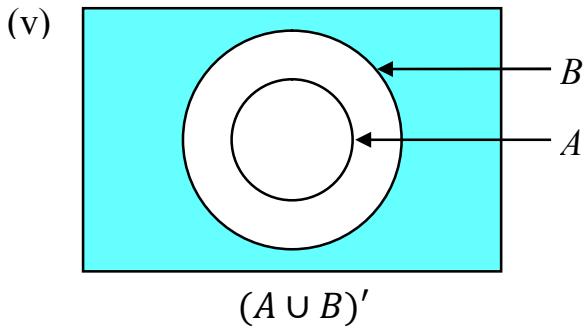
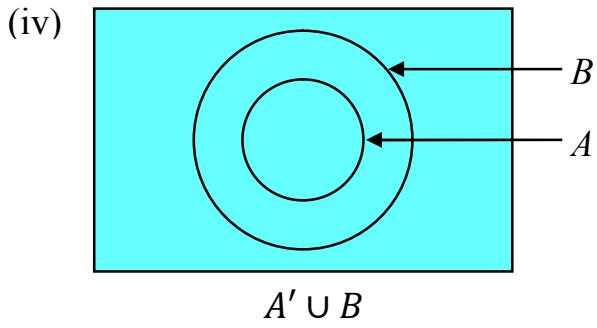
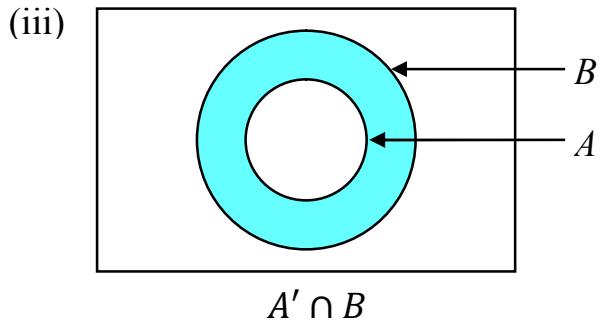
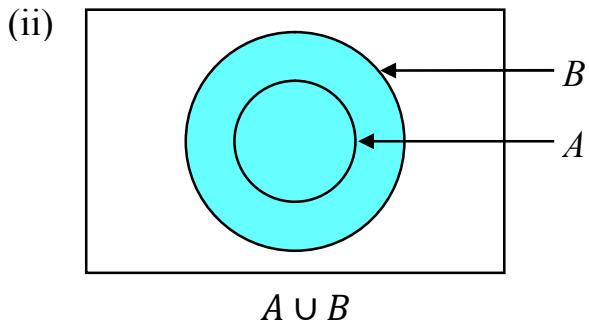
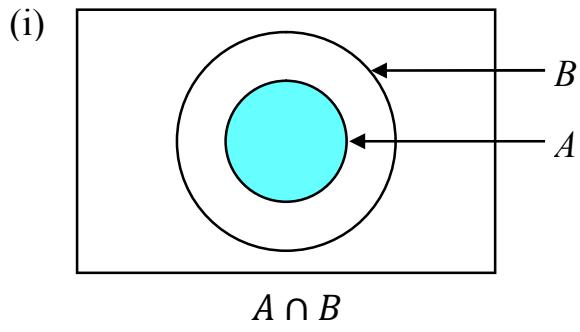

- (b)**
(i) සහ (iv)	$A' \cap B' = (A \cup B)'$
(ii) සහ (iii)	$A' \cup B' = (A \cap B)'$

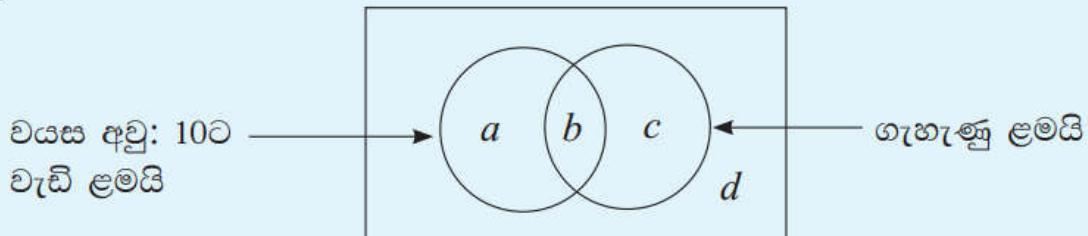
2. පහත දැක්වෙන්නේ $A \subset B$ විට ඇද ඇති, A හා B කුලක අඩංගු වෙන් රුප සටහනකි. එහි පිටපත් නේ, (i) සිට (vi) දක්වා දී ඇති එක් එක් කුලකයට අදාළ පෙදෙස අනුරු කර දක්වන්න.

(i) $A \cap B$	(ii) $A \cup B$
(iii) $A' \cap B$	(iv) $A' \cap B$
(v) $(A \cup B)'$	(vi) $(A' \cup B)'$

3. ලමා සමාජයක සිටින ලමයින් පිළිබඳ තොරතුරු පහත වෙන් රුප සටහනේ දක්වා ඇත.

a, b, c හා d සංකේත එක එකක් මගින් දැක්වෙන පෙදෙස වවනයෙන් විස්තර කරන්න.
නිදුසුනක් ලෙස a මගින් දැක්වෙන්නේ "වයස අවුරුදු 10ට වැඩි පිරිමි ලමයි" වේ.

b මගින් දැක්වෙන්නේ, වයස අවුරුදු 10ට වැඩි ගැහැනු ලමයි.

c මගින් දැක්වෙන්නේ, වයස අවුරුදු 10ට අඩු හෝ සමාන ගැහැනු ලමයි.

d මගින් දැක්වෙන්නේ, වයස අවුරුදු 10ට අඩු හෝ සමාන පිරිමි ලමයි.

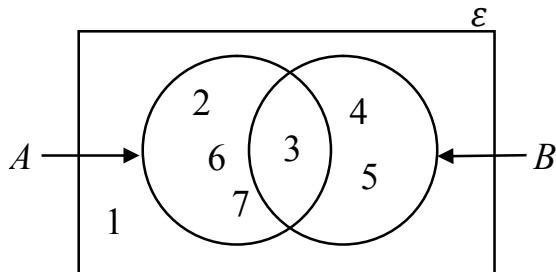
$$4. \varepsilon = \{2, 3, 4, 5, 6, 7\}$$

$$A' \cap B = \{4, 5\}$$

$$A \cap B = \{3\}$$

$(A \cup B)' = \{1\}$ නම් සුදුසු වෙනරුප සටහනක ඉහත දත්ත ඇතුළත් කරන්න. ඒ ඇසුරෙන්,

$A, A \cup B$ හා $B' \cap A$ කුලක සොයන්න.

$$\varepsilon = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$$

$$A = \{2, 3, 6, 7\}$$

$$A \cup B = \{2, 3, 4, 5, 6, 7\}$$

$$B' \cap A = \{2, 6, 7\}$$

18.3 අභ්‍යාසය

1. $n(A) = 35, n(B) = 24, n(A \cap B) = 11$ නම් $n(A \cup B)$ සොයන්න.

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

$$n(A \cup B) = 35 + 24 - 11$$

$$\underline{n(A \cup B) = 48}$$

2. $n(X) = 16, n(X \cap Y) = 5, n(X \cup Y) = 29$ නම් $n(Y)$ සොයන්න.

$$n(X \cup Y) = n(X) + n(Y) - n(X \cap Y)$$

$$29 = 16 + n(Y) - 5$$

$$29 = 11 + n(Y)$$

$$n(Y) = 29 - 11$$

$$\underline{n(Y) = 18}$$

3. $n(P) = 70, n(Q) = 55, n(P \cup Q) = 110$ නම්, $n(P \cap Q)$ සොයන්න.

$$n(P \cup Q) = n(P) + n(Q) - n(P \cap Q)$$

$$110 = 70 + 55 - n(P \cap Q)$$

$$110 = 125 - n(P \cap Q)$$

$$n(P \cap Q) = 125 - 110$$

$$\underline{n(P \cap Q) = 15}$$

4. $n(A) = 19$, $n(B) = 16$, $n(A \cup B) = 35$ නම්, $n(A \cap B)$ සොයන්න. ඒ අනුව A හා B කුලක දෙකෙහි ඇති විශේෂත්වය කුමක් ද?

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

$$35 = 19 + 16 - n(A \cap B)$$

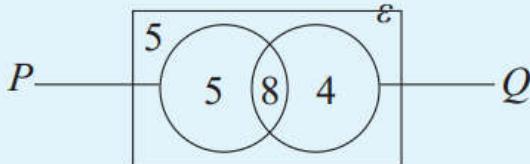
$$35 = 35 - n(A \cap B)$$

$$n(A \cap B) = 0$$

$$\therefore n(A \cup B) = n(A) + n(B)$$

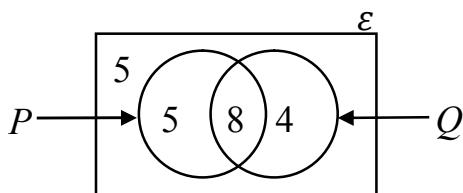
$n(A \cap B) = \phi$ වේ. එනම් A හා B යනු වියුක්ත කුලක වේ.

5.

ඉහත වෙන් රුපය තුළ සංඛ්‍යා මගින් දක්වා ඇත්තේ එක් එක් පෙදසට අයන් අවයව ප්‍රමාණ වේ.

$n(P)$, $n(Q)$, $n(P \cap Q)$ හා $n(P \cup Q)$ සොයා එමගින්, $n(P \cup Q) = n(P) + n(Q) - n(P \cap Q)$ සම්බන්ධය තැප්ත කරන බව පෙන්වන්න.

$$n(P) = 5 + 8 = 13$$

$$n(Q) = 4 + 8 = 12$$

$$n(P \cap Q) = 8$$

$$n(P \cup Q) = 5 + 4 + 8 = 17$$

$$n(P \cup Q) = n(P) + n(Q) - n(P \cap Q)$$

$$17 = 13 + 12 - 8$$

$$17 = 25 - 8$$

$$17 = 17$$

∴ ඉහත අගයන් මගින්, දී ඇති සම්බන්ධය තැප්ත වේ.

6. ක්‍රිඩා සමාජයක සිටිනා සාමාජිකයෝග් ගණන 60කි. ඉන් 30ක් ක්‍රිකට් ක්‍රිඩාවේ යෙදෙන අතර, 25ක් එල්ලේ ක්‍රිඩාවේ යෙදෙනි. ක්‍රිඩා දෙකෙහි ම යෙදෙන ගණන 15කි.

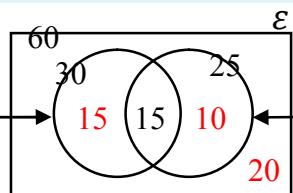
(i) සුදුසු වෙන් රුප සටහනක ඉහත දත්ත ඇතුළත් කරන්න.

(ii) ඉහත එකදු ක්‍රිඩාවක හෝ නොයෙදෙන ගණන කිය ද?

(iii) ක්‍රිකට් ක්‍රිඩාවේ නොයෙදෙන, එහෙත් එල්ලේ ක්‍රිඩාවේ යෙදෙන ගණන කිය ද?

(i)

ක්‍රිකට් ක්‍රිඩාවේ
යෙදෙන අය

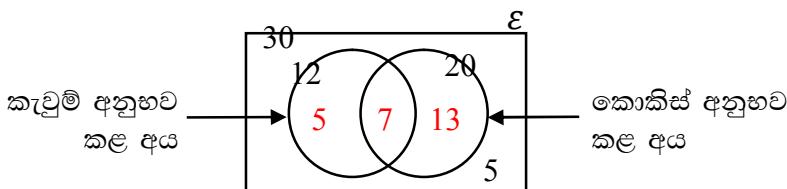

එල්ලේ ක්‍රිඩාවේ
යෙදෙන අය

(ii) 20

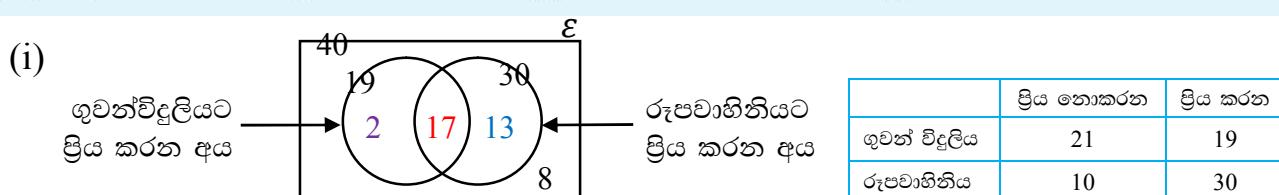
(iii) 10

7. සාදයකට පැමිණී 30 දෙනෙකුගෙන් 12ක් කැවුම් ද, 20ක් කොකිස් ද, අනුහව කළ අතර 5ක් ඉහත වර්ග දෙක ම අනුහව නොකරනි. ඉහත තොරතුරු සූදුසු වෙන් රුප සටහනක දැක්වා,
- (i) ඉහත වර්ග දෙක ම අනුහව කළ ගණන සොයන්න.
 - (ii) ඉහත වර්ග දෙකෙන් එක් වර්ගයක් පමණක් අනුහව කළ ගණන සොයන්න.

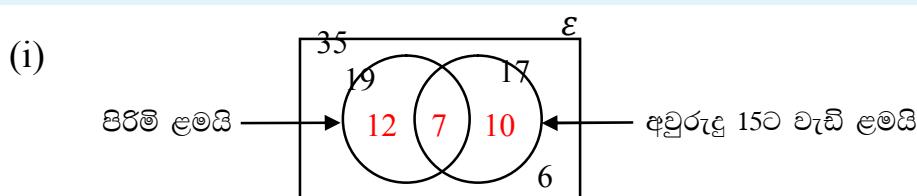
- (i) 7 (ii) $5+13 = 18$

8. පන්තියක සිසුන් 40 දෙනෙකුගෙන් 21 දෙනෙකු ගුවන්විදුලියට සවන්දීම ප්‍රිය නොකරන අතර, 10 දෙනෙක් රුපවාහිනිය නැරඹීම ප්‍රිය නොකරනි. 8 දෙනෙකු ඉහත වර්ග දෙකෙන් එකක්වන් ප්‍රිය නොකරයි.
- (i) ඉහත තොරතුරු සූදුසු වෙන් රුප සටහනක දක්වන්න.
 - (ii) ඉහත වර්ග දෙක ම ප්‍රිය කරන ගණන කිය ද?
 - (iii) රුපවාහිනිය නැරඹීම පමණක් ප්‍රිය කරන ගණන කිය ද?

- (ii) 17 (iii) 13

9. අවුරුදු ක්‍රිබාවකට සහභාගි වූ දරුවන් 35 දෙනෙකු අතරින් 19ක් පිරිමි ලමයින් වූ අතර, 17 දෙනෙක් අවුරුදු 15ට වැඩි ය. අවුරුදු 15ට අඩු ගැහැනු ලමයින් ගණන 6 කි.
- (i) ඉහත තොරතුරු සූදුසු වෙන් රුප සටහනක දක්වන්න.
 - (ii) අවුරුදු 15ට වැඩි පිරිමි ලමයින් ගණන කිය ද?

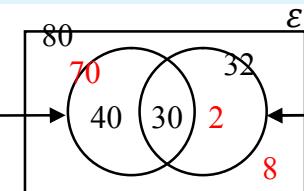

- (ii) 7

10. වාරිකාවකට සහභාගි වූ 80 දෙනෙකුගේන් 50%ක පිරිසක් හිස්වැසුම් පැලද සිටි නමුත්, අත් ඔරලෝසු පැලද සිටියේ නැත. වාරිකාවට සහභාගි වූ පිරිසෙන් 40%ක් අත්මරලෝසු පැලද සිටි අතර, ඉන් 30 දෙනෙක් හිස්වැසුම් පැලද සිටියේ ය.

- (i) සුදුසු වෙන් රුප සටහනක ඉහත තොරතුරු දක්වන්න.
- (ii) ඉහත පලදනා දෙකෙන් එකක්වත් පැලද නොසිටි ගණන සොයන්න.

(i)
හිස් වැසුම්
පැලද සිටි අය

අත් ඔරලෝසු
පැලද සිටි අය

$$80 \times \frac{50}{100} = 40$$

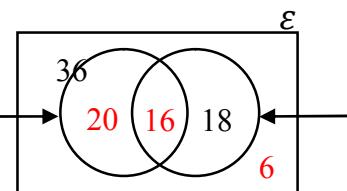
$$80 \times \frac{40}{100} = 32$$

(ii) 8

11. එක්තරා ගමක ජීවත් වන ගොවීන්ගේන් 36 දෙනෙක් අල වගා කරති. මිරිස් පමණක් වගා කරන ගොවීන් ගණන 18 කි. අල වගා නොකරන ගොවීන් ගණන 24ක් වන අතර, මිරිස් වගා නොකරන ගොවීන් ගණන 26කි. ඉහත තොරතුරු වෙන්රුප සටහනක දක්වා,

- (i) ඉහත වගා දෙකෙන් එකක් වත් නොකරන ගොවීන් ගණන සොයන්න.
- (ii) අල පමණක් වගා කරන ගොවීන් ගණන සොයන්න.
- (iii) ඉහත වර්ග දෙක ම වගා කරන ගොවීන් ගණන සොයන්න.

අල වගා කරන
ගොවීන්

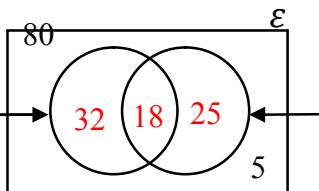
මිරිස් වගා කරන
ගොවීන්

(i) 6 (ii) 20 (iii) 16

12. එක්තරා ගමක නිවාස 80ක් අහඩු ලෙස තෝරා ගෙන සිදු කළ සම්ක්ෂණයක දී පහත තොරතුරු අනාවරණය විය.

- නිවාස 50කට නළ ජලය හෝ විදුලියවත් නොතිබුණි.
 - නිවාස 30කට විදුලිය නොතිබුණි.
 - නළජලය ඇතිමත් විදුලිය නොමැති වූ නිවාස ගණන, එම පහසුකම් දෙක ම තිබුණු නිවාස ගණනට වඩා 7කින් වැඩි ය.
- (i) ඉහත තොරතුරු සුදුසු වෙන් රුප සටහනක දක්වන්න.
 - (ii) නළජලය හා විදුලිය සහිත නිවාස ගණන කිය ද?
 - (iii) විදුලිය ඇතත් නළජල පහසුකම නොමැති නිවාස ගණන කිය ද?
 - (iv) නළ ජලය නොමැති නිවාස ගණන කිය ද?
 - (v) එක් පහසුකමක් පමණක් ඇති නිවාස ගණන කිය ද?

(i)
විදුලිය ඇති
නිවාස

නළ ජලය ඇති
නිවාස

- (ii) 18
(iii) 32
(iv) 37
(v) 57